

משפטים תשפ"א

מנחת השר

הגיונות במשנתו של הגרש"ר הירש זללה"ה

מזבח המשפט

א: בתפיסה ראשונית, וכן נהגו עובדי אלילים ואומות נוספות, העולם מתחלק לשנים: החלק המעשי שמחוץ למקדש, התוסס החי המפכה, אך גם החוטא, כי אי אפשר להם לחיי המעשה בלא חטא. והחלק המקודש ומופרש מהוויות העולם והוא המקדש והמזבח המכפרים, שבהם עולה רצון לפני האל לכפר על מעשי האדם בחיי היום יום תמורת כניעתו לו במקדש. וחזור חלילה החטא והכפרה.

ב: מיקומה של לשכת הגזית בצד המזבח, מעלה הרהורים באשר לשותפותם בהנהגת איש ישראל. אין כפרת המזבח חיפוי על עוולות הנעשות בחוץ, אלא אדרבא כשם שהמשפט ההוגן משלים ומכפר את העוול עלי ידי הוצאתו לאור ותיקונו, כך גם מטרת המזבח לנקות מן החטא, לחנך את האדם לבלתי חטוא עוד, ולא לחפות עליו ולהצילו מעונש.

ג: השימוש בכח החרב רווח בעולם למען המטרה של העמדת הדת והמזבח, כי הלא הדת נפרדת מן המשפט ואף מחפה עליו, המזבח הוא נעלה ומנותק ואינו שייך עם פשעי הנהגת העולם, ואדרבא הוא מכפר עליהם, כך שבודאי יכפר על פשעים שנוצרו למען קיומו. לא כן במזבח ה' שכפרתו היא השלמת החטא ותיקונו, שדרישתו היא דרישת המשפט לבלתי חטוא עוד, אף להניף על אבניו ברזל הממית אסור.

ד: משום כך אף במקרה שכל עבודת המזבח מוטלת בסכנה, לו יצוייר שהכהן האחרון והיחיד פשע ברציחה והמשפט דורש להמיתו, אף מעם מזבחי תיקונו למות, כי אין למזבח מטרה שונה ממטרת המשפט, הוא אינו חיפוי והצלה מעונש החוטא, אלא אדרבה המזבח עצמו דורש את מותו של החוטא כשזה תיקונו, גם נגד תפקידו של המזבח, כי אין תפקידו אלא אמצעי למטרת המשפט השלם.

